

Mészáros Gyuri

*H*ol volt, hol nem volt, hetedhét országon túl, volt egy mészároslegény: Mészáros Gyuri volt a neve. Nem volt párja ennek a legénynek hét puszta faluban: bárd helyett öklével ütötte le a bikát, olyan nagy volt az ő ereje. Egyszer mit gondolt, mit nem Mészáros Gyuri, nem egyebet egy nagy semminél, elég az, hogy elbúcsúzott apjától, anyjától, minden atyafiától, s elindult, hadd lásson országot-világot. Ment, mendegélt hetedhét ország ellen, s hetedik nap este rengeteg erdőbe ért. Nézett erre, nézett arra, ha valahol tűzvilágot látna, s hát csakugyan egyszerre tűzvilág lobban ki a fák közül. Elindul a tűzvilág felé, de mégis meggondolta, hátha zsványok tanyáznak ott, s másfelé fordította az útját. Azám! Alig lépett egyet-kettőt, megint előtte volt a tűzvilág. Ismét megfordul, ellenkező irányba indul, de fordulhatott-indulhatott, a tűzvilág mindig arra lobogott, amerre ment. - Ej - mondta Gyuri -, egy életem, egy halálom, többet nem forgok erre-arra, mint a kergeteges juh - s egyenest a tűznek tartott. Odaér a tűzhöz, s hát nem volt a körül egy fia zsvány sem: egy vénasszony ült ott, s szítogatta a tüzet, harizsálta a ragyogó fényes parazsat. Köszönt nagy bátran: - Adjon isten jó estét, öreganyám! - Fogadj isten, fiam! Hát te hol jársz, ahol a madár se jár? - Szállást keresek, öreganyám, ha találnék. - Bizony, ha szállást, én adhatok, de előre megmondom, hogy az én házamba minden éjjel tizenkét órakor ördögök járnak, s jaj, annak, akit ott találnak. - Nem bánom én, öreganyám, csak jó ágyat vessen nekem, a többi az én dolgom. A vénasszony mormogott valamit magában, pislogtatott a vércseszemével, s bevezette a legényt a szobába, ott jó ágyat vetett neki, s azzal otthagya. Lefekszik a legény, hamar el is alszik, de bezzeg nem sokáig aludt, mert tizenkét órakor ütni, döngetni kezdik az ördögök az ajtót, ablakot, s olyan lármát, zimórét csaptak, hogy csak úgy táncolt belé a ház. Gyuri sem veszi tréfára a dolgot, felugrik az ágyból, kezibe kapja a botját, s várja, hogy mi lesz most. Hiszen várhatta, mert egyszerre csak nagyot reccsent-roppant az ajtó, az ajtón behengeredett egy láda, a ládából kipattant egy hosszú bot, a bot végén egy veres sapka, s egyenest Gyurinak tart. Hanem Gyuri is tudott valamit az ördögök mesterségéből: leütötte a veres sapkát a botról, a sapka az ágy alá gurult, s merthogy az ördögnek ebben a sapkában volt az ereje, az is bebújt az ágy alá, s meg sem moccant. Abban a pillanatban Gyuri kiugrott az ajtón, keresztet húzott rá, hogy az ördög meg ne mozdulhasson (mert a keresztel meg lehet kötözni az ördögöt, úgy láttam, mint ma!), s meghúzódott az ereszben, az ajtó sarkában. Aközben hajnalodott, a kakasok elkezdettek kukorékolni, s az ördögök mind hazatakarodtak az országukba. Amint az ördögök eltakarodtak, Gyuri is elállott az ajtó sarkából, s bement a vénasszony konyhájára. Hát, uramteremtőm, mi volt ott! Rettentő nagy lánggal lobogott a tűz, a tűz felett egy szörnyű nagy üstben forrott, zubogott a szurok, s a tűzhely előtt egy szépséges szép leány sírdogált magában, s kavargatta a szurkot. Kérdi Gyuri: - Mért sírsz, húgocskám? - Jaj, lelkem, ne is kérdje, van, mért sírjak, keseregjek, mert ezt a forró szurkot gyenge testemnek kavaram. - Hát azt neked ki parancsolta? - Az a vénasszony, aki kendnek szállást adott. Szolgálónak fogadott, de nem annak kellettem: boszorkányt akar csinálni belőlem is, s merthogy nem akarok az lenni, ebben a szurokban ízzé-porrá égeti testemet. - Ejnye, ilyen-olyan, szedtevette - morgolódott Gyuri -, de már abba én is beleszólak! Ne félj, húgom, csak kavard a szurkot, szítsad a tüzet, hogy mennél forróbb legyen a szurok, mert bizony mondom, hogy a boszorkány feredője lesz az! Én most ismét visszahúzódok az ajtó sarkába. A boszorkány úgylis azt hiszi, hogy az ördögök széttéptek. Mikor aztán jó a boszorkány, előugrom, s tudom, nem menekszik meg a kezem közül! Azzal a legény visszahúzódott az ajtó sarkába, a leány meg csak szítogatta a tüzet, keverte a szurkot. Hát egyszerre csak jó a boszorkány, s kérdi a leányt: - Zubog-e már a szurok? - Zubog, öreganyám, zubog. - Hát akarsz-e boszorkány lenni? - Nem - mondotta a leány. - Másodszor is kérdem, akarsz-e boszorkány lenni? - Nem akarok!

- Harmadszor s utolszor kérdem, akarsz-e boszorkány lenni? - Mondtam már, hogy nem! - Bizony, ha nem: uppá, belé az üstbe! De Gyurinak sem kellett több: előugrott az ajtó sarkából, be a konyhába, megfogja a boszorkányt, felkapja, egyszer-kétszer megkerimbáoztatja az üstben. Egy szempillantás alatt ízzé-porrá égett a boszorkány, csak a nyelve maradt meg: ezt a szurok sem tudta megégetni, ugrált, táncolt az üstben, csúfolkodott Gyurival. - Megállj - mondta Gyuri -, mindjárt nem csúfolkodol! Szaladt a szobába, hozta a kését, hogy összevagdálja a boszorkány nyelvét, de a kés nem fogta, százszor is visszapattant a szőrös nyelvről. Akkor kapta a botját, azzal ütötte-verte, de hiába, a boszorkány nyelve még jobban ugrált, táncolt s csúfolkodott. Megmérgeződött Gyuri, de erősen, kikapta a nyelvet a szurokból, tűzbe dobta, de még a tűz lángja sem tudta megégetni, tovább ugrált, tovább táncolt, s csúfolkodott vele. No, most mit tegyen? Kikaparta a nyelvet a tűzből, vette a bárdját, s annak a fokával addig verte, döngette, míg egyszerre csak meglapult a nyelv, s többet meg sem mozdult. - No, most, húgom - mondotta Gyuri -, kettőnké a világ! Gyere velem, az én hazámba, én a tied, te az enyim, ásó, kapa s a nagyharang válasszon el minket! Bezzeg a leány egy szóval sem mondta, hogy így meg úgy, mert erősen megtetszett neki a bátor legény. Előbb azonban, hogy elindultak volna, lementek a pincébe, ott annyi volt az ezüst meg az arany, hogy elég lett volna egy vármegyének. Amit elbírtak, elvittek, a többit ott hagyták, hadd maradjon másnak is. Szépen hazamentek, nagy lakodalmat laktak, hét nap s hét éjjel folyton táncoltak, akkor abbahagyták. Még ma is élnek, ha meg nem haltak.